



ת"פ (תל אביב) 48191-01-23 - מדינת ישראל נ' אופק שבת

ת"פ (תל-אביב-יפו) 48191-01-23 - מדינת ישראל נ' אופק שבתשלום תל-אביב-יפו

ת"פ (תל-אביב-יפו) 48191-01-23

מדינת ישראל

נגד

אופק שבת

בית משפט השלום בתל-אביב-יפו - יפו

[01.12.2024]

כבוד השופט הבכיר, שאול אבינור

ע"י ב"כ עו"ד שני מגדי

ע"י ב"כ עו"ד ניצה דיקובסקי

גזר דין

א. רקע כללי:

- הנאשם הורשע - על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, שניתנה במסגרת הסדר טיעון דיוני ללא הסכמות לעניין הטיעונים לעונש - בביצוע עבירות של גניבת רכב, לפי הוראות סעיף 413ב לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); נהיגה בקלות ראש, לפי הוראות תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; נהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי הוראות סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961; ונהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי הוראות סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970.
- בעובדות כתב האישום המתוקן נטען, בעיקרי הדברים, כלהלן:
· ביום 30.11.2021 בשעה 18:00 לערך הגיע הנאשם למסעדת "ברוסטר צ'יקן" בתל אביב, לצורך תחילת עבודתו במסעדה כשליח. הנאשם פגש במתלונן, שהעביר לו סיור במסעדה והוביל אותו לאופנוע ששימש כאופנוע המשלוחים של המסעדה. המתלונן העביר לנאשם את מפתחות האופנוע ועזב את המקום למספר דקות, או אז התניע הנאשם את האופנוע ונסע מהמקום מבלי שקיבל את רשות המתלונן לכך.
· ביום 03.12.2021 בשעה 10:18 לערך רכב הנאשם על האופנוע בתחומי העיר בני ברק, נגד כיוון התנועה, תוך עלייה על אי תנועה ונסיעה על מעבר חצייה בין הולכי הרגל שחצו את הכביש. כל זאת כאשר הנאשם אינו מורשה לנהיגה ברכב זה וכשהוא נוהג ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. בהמשך לאותן הנסיבות הושב האופנוע לבעליו.
- במסגרת הדיונים המקדמיים לפניי הגיעו הצדדים להסדר טיעון, שהוא כאמור דיוני במהותו. במסגרת הסדר הטיעון הוגש כתב האישום המתוקן, ממנו הושמטו עובדות מחמירות נוספות שנטענו בכתב האישום המקורי, וכן שונו והושמטו חלק מהוראות החיקוק. לעניין הטיעונים לעונש לא הגיעו הצדדים לכלל הסכמות, הגם שעתרו במשותף לקבלת תסקיר שירות המבחן, אשר נוכח גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירות הוא תסקיר חובה.



4. הנאשם הודה אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע, על יסוד הודאתו זו, בעבירות בהן הואשם בכתב האישום המתוקן כאמור בפסקה 1 דלעיל. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים והורה על עריכת תסקיר שירות המבחן.
- ב. עיקר תסקירי שירות המבחן:
5. תסקיר שירות המבחן (מיום 11.03.2024) מפרט את נסיבותיו האישיות של הנאשם, יליד שנת 2001 (בן 23 שנים כיום). הנאשם רווק, עובד כיום כמנהל מסעדה ומתגורר בבית הוריו. לנאשם היתה ילדות מורכבת, הן לרקע קשיים לימודיים והן לרקע מורכבות משפחתית אשר פורטה בהרחבה בתסקיר. עם זאת, הנאשם השלים 12 שנות לימוד ושירת שירות צבאי, הגם שחלקי.
6. שירות המבחן התייחס לעברו של הנאשם, הכולל שני רישומים פליליים קודמים ו-14 רישומי תעבורה קודמים, לרבות בגין נהיגה בזמן פסילה. עוד צוין, כי הנאשם מוכר לשירות המבחן מאבחוניהם קודמים, לרבות מהליך מקביל התלוי ועומד נגדו בבית המשפט לתעבורה. בהתייחס לעבירות מושא כתב האישום המתוקן התקשה הנאשם לגלות תובנה באשר לחומרת מעשיו ולסכנה שהיתה טמונה בהם, וכן נטה לצמצם ולמזער מחומרתם. עם זאת, הנאשם אישר כי הוא נוטה לעיתים להתנהל באופן אימפולסיבי, תוך שהוא מונע מחיפוש אחר ריגושים וסיפוק צרכיו המידיים.
7. שירות המבחן התרשם מנזקקות טיפולית במצבו של הנאשם, אך הלה גילה תובנה נמוכה לצרכיו הטיפוליים ושירות המבחן אף התרשם כי הוא מונע ממוטיבציה חיצונית בלבד. גם בהליך המקביל התקשה הנאשם לשתף פעולה ולאחר שזמן לפגישות היכרות נמנע מלהתייבב; ולפיכך השירות חזר שם מהמלצתו להטלת צו מבחן. שירות המבחן התרשם אפוא כי הנאשם מתקשה להכיר בבעייתיות במצבו, מתקשה להציב לעצמו מטרות לשינוי וככל הנראה אינו בשל לערוך שינוי במצבו.
8. שירות המבחן בחן את גורמי הסיכון והסיכוי בעניינו של הנאשם, כאשר כגורמי סיכון צוינו בין השאר ההתנהלות האימפולסיבית והרדיפה אחרי ריגושים, נטיית הנאשם לטשטש את חומרת מעשיו וקשייו בהתמודדות עם גבולות ומצבי משבר ודחק. כגורמי סיכוי הוטעם כי הנאשם מדווח שהוא מעוניין לנהל את חייו ללא מעורבות נוספת בפלילים ומשפחתו של הנאשם מהווה מערכת תמיכה עבורו. מכל מקום, במכלול הנסיבות ובהיעדר שיתוף פעולה מהותי מצד הנאשם, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית-שיקומית בעניינו, תוך המלצה על השתתפות ענישה מוחשית, שתהווה גבול ברור ומרתיע להתנהגות הנאשם.
9. בדיון שנערך לאחר עריכת התסקיר הדגישה ב"כ הנאשם את גילו הצעיר מאוד של הנאשם ואת התרשמות שירות המבחן מנזקקות טיפולית שלו, ובנסיבות אלה עתרה ליתן לנאשם הזדמנות נוספת לשתף פעולה עם שירות המבחן ולשם כך להורות על עריכת תסקיר משלים. גם הנאשם עצמו דיבר במהלך הדיון והתחייב לפרוטוקול לשתף פעולה עם שירות המבחן (ר' בפרוטוקול, עמ' 6). בנסיבות אלה נעתר בית המשפט לבקשת ההגנה, בין השאר בשל העובדה שנכח גילו של הנאשם מדובר בתסקיר חובה, והורה על עריכת תסקיר משלים כמבוקש.



10. בתסקיר המשלים (מיום 28.05.2024) צוין כי בהליך המקביל נגזר דינו של הנאשם לתשעה חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, ללא הטלת צו מבחן. עוד עדכן שירות המבחן כי הנאשם זומן לפגישה אך מסר כי נפגע בתאונת דרכים ועל כן אינו יכול להגיע. בשיחת טלפון שנערכה עמו הביע הנאשם נכונות מילולית להשתתף בטיפול - אך מבלי להציב מטרות טיפוליות אמיתיות ותוך שהתקשה להסביר מדוע לא יצר קשר עם השירות מיוזמתו על אף הנכונות שביטא במהלך הדיון בבית המשפט. במהלך תקופת הדחייה גם נפתחו נגד הנאשם שני תיקי תעבורה נוספים, הממתינים לבירור הדין, ושירות המבחן התרשם כי הנאשם נוטה לטשטש ולמזער מחומרת העבירות ומגלה תובנה נמוכה באשר לדפוסיו המכשילים.
11. שירות המבחן שב ושקל את גורמי הסיכון והסיכוי במצבו של הנאשם, אך במכלול הנסיבות והפרמטרים שנבחנו לא מצא למקום לשנות מהערכותיו והמלצותיו הקודמות. שירות המבחן העריך כי הנאשם טרם הפנים את נזקקותו הטיפולית ואינו פנוי בעיתוי הנוכחי לתהליך של שינוי. שירות המבחן חזר אפוא על המלצתו הקודמת להשתתף ענישה מוחשית, שתהווה גבול ברור ומרתיע להתנהגות הנאשם, ללא מעורבות שירות המבחן.
- ג. עיקר הראיות והטיעונים לקביעת העונש:
12. ב"כ המאשימה הגישה, כראיות לקביעת העונש, את תדפיסי המידע הפלילי והתעבורתי של הנאשם. כעולה מתדפיסים אלה לנאשם עבר פלילי ותעבורתי, כפי שפורט כאמור גם בתסקירי שירות המבחן, לרבות בגין הרשעתו בתיק המקביל ביום 01.05.2024 (הסניגורית הגישה בהמשך גם את גזר הדין שניתן שם). יש לציין כי בתיק המקביל נגזר דינו של הנאשם, בנוסף לעונש של 9 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, גם לענישה נלווית הכוללת בין השאר מאסר מותנה משמעותי ופסילת רישיון נהיגה בפועל, לתקופה של שלוש שנים, וכן פסילה מותנית.
13. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם, והדגישה את היבטי החומרה שבהן. ב"כ המאשימה הטעימה כי התנהלותו של הנאשם, לרבות בדרך המסוכנת בה נהג עד שנתפס על ידי השוטרים, מלמדת על תעוזה רבה. אשר לערכים החברתיים, שנפגעו כתולדה מביצוע העבירות, ציינה ב"כ המאשימה את הפגיעה בזכות לקניין ואת הפגיעה בהגנה על שלום הציבור מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים מביצוע עבירות גניבת רכב ועבירות התעבורה; תוך התייחסות גם לנזק הכלכלי הרוחבי הנגרם בשל תופעת גניבות הרכב במדינת ישראל. עוד הדגישה ב"כ המאשימה כי פוטנציאל הנזק ממעשיו של הנאשם היה גבוה במיוחד, נוכח העובדה שהנאשם מעולם לא הוציא רישיון נהיגה על אופנוע.
14. ב"כ המאשימה עתרה לקביעת מתחם עונש הולם שבין 11 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר בפועל. לעניין מדיניות הענישה הפנתה ב"כ המאשימה לפסיקה, הגם שבמקרים חמורים מבענייננו. התובעת הפנתה לרע"פ 1123/18 דבראי נ' מדינת ישראל (14.03.2018), שם דובר בגניבת רכב (ולא אופנוע) ובמקרה בו המבצע אף איים בסכין על הבעלים, לאחר שהלה רדף אחריו. כך גם בת"פ (שלום פ"ת) 57323-12-17 מדינת ישראל נ' גודה (15.07.2018) (שהערעור עליו נדחה במסגרת עפ"ג (מחוזי מרכז) 55193-08-18 גודה נ' מדינת ישראל (08.01.2019)), שם דובר גם בעבירות נוספות, לרבות בגין כניסה לישראל שלא כדין.
15. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם ציינה ב"כ המאשימה את עברו המכביד של הנאשם, הן בתחום הפלילי והן בתחום התעבורתי, ואת ההיבטים השליליים העולים מתסקיר שירות המבחן. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה לגזירת הדין בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם לו טענה, ובאופן קונקרטי עתרה להשתתף ענישה שתכלול 12 חודשי מאסר בפועל וכן ענישה נלווית בדמות מאסר מותנה, פיצוי וקנס כספי, ופסילת רישיון בפועל ועל תנאי.



16. ב"כ הנאשם, מצידה, ביקשה בטיעוניה למצוא נסיבות קולה בעובדות האירוע מושא כתב האישום המתוקן, במיוחד נוכח התיקונים המהותיים שנערכו במסגרת הסדר הטיעון. לאחר התיקונים נותרה עבירה של גניבת אופנוע ישן, אשר שימש לשליחויות. הנאשם גנב את האופנוע, לאחר שקיבל לידי את המפתחות מהבעלים והשתמש בו כיומיום, כאשר בסופו של דבר הוחזר האופנוע לבעליו. בנוסף, העבירה המקורית של נהיגה בפזיזות תוקנה לנהיגה בחוסר זהירות, שהיא ככלל עבירת קנס.
17. עוד הדגישה הסניגורית כי הגם שהנאשם לא החזיק ברישיון נהיגה לאופנוע, הוא כן החזיק ברישיון נהיגה לרכב רגיל, כאשר לשיטתה מדובר בתיק שבמהותו הוא תיק תעבורה. הסניגורית הוסיפה כי הנהיגה היתה למרחק קצר ולא נגרם נזק לאיש או לרכוש. הנאשם הודה בביצוע העבירות מיד עם חקירתו, נטל אחריות על מעשיו, התנצל ואף הביע חרטה. העבירות בוצעו בשנת 2021, כאשר מאז חלפו כשלוש שנים.
18. ב"כ הנאשם הוסיפה וביקשה למצוא נקודות קולה בעברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם, ובמיוחד התמקדה בתיק המקביל מבית המשפט לתעבורה, שבגינו נשפט כאמור הנאשם לעונש של מאסר בדרך של עבודות שירות, לתקופה של 9 חודשים. לשיטת ב"כ הנאשם התיק דנא הוא כאמור תיק תעבורה במהותו - הגם שהיא ערה לעבירת גניבת הרכב, הפלילית במהותה - ולכן אם היה מצורף בבית המשפט לתעבורה להערכתה עונשו של הנאשם לא היה נגזר באופן מחמיר יותר.
19. עוד הדגישה הסניגורית כי הנאשם מבצע כיום את עונש עבודות השירות - שהוטל עליו בתיק המקביל - בצורה כה טובה, עד שהאחריות שם הציעה לו להמשיך ולעבוד בשכר לאחר מכן. בנוסף ציינה הסניגורית כי על אף התנהלותו בעבר, כיום הנאשם מטופל במסגרת שירות המבחן. הנאשם אף השתתף כבר במספר מפגשים שנערכו, וכדברי הסניגורית: "הוא מבין שהוא לא יכול לעשות שטויות וסוף סוף האסימון נפל אצלו" (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 6). בנסיבות אלה טענה הסניגורית כי די, בעניינו של הנאשם, ב"תוספת מזערית בעבודות שירות", ועתרה להקל עמו ככל האפשר.
20. אשר למדיניות הענישה הנהוגה הפנתה ב"כ הנאשם, בין השאר, לפסיקה שקבעה מתחם עונש הולם שתחילתו בשבעה חודשי עבודות שירות בגין גניבת אופנוע ועבירות נוספות, לרבות כניסה לישראל שלא כדין - ר' ת"פ (שלום ת"א) 3388-03-22 מדינת ישראל נ' נג'אר (22.06.2022). יש לציין כי הגם שמדובר בגזר דין שעליו התקבל ערעור המדינה על קולת העונש (עפ"ג (מחוזי ת"א) 6192-09-22 מדינת ישראל נ' נג'אר (29.09.2022)), ערכאת הערעור לא התערבה בקביעת מתחם העונש ההולם.
- ד. קביעת מתחם העונש ההולם:
21. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לאירוע שבגינו הורשע הנאשם, וזאת בהתאם לעיקרון ההלימה. בהקשר זה יתחשב בית המשפט, בין השאר, בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.
22. לעניין הערכים החברתיים שנפגעו כתולדה מביצוע העבירות מקובל עליי טיעון ב"כ המאשימה. עוד יש לציין, בהקשר זה, את הפגיעה בהגנה על שלום הציבור הנובעת מביצוע עבירות גניבת רכב הכרוכות, פעמים רבות ומעצם טיבן, בניסיונות הימלטות מהמשטרה תוך סיכון ממשי לשלום הציבור ולשלומם של משתמשי הדרך. עם זאת, מתחם העונש ההולם נגזר כאמור לא רק מחומרת העבירות כשלעצמן אלא גם מחומרתן בנסיבות הספציפיות והקונקרטיות שבמסגרתן הן בוצעו, כאשר בעניינו מדובר בגניבה של אופנוע ישן - להבדיל מרכב - כך שמדובר בשווי נמוך יחסית של הרכוש שנגנב, שאף הוחזר לבעליו לאחר מספר ימים.



23. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה יש לציין, גם בהמשך לאמור לעיל, כי הפסיקה מבחינה בין מקרים של גניבת רכב לבין מקרים של גניבת אופנוע, וקובעת מתחמים נמוכים יותר במקרים אחרונים אלה (ר' ת"פ (שלום ת"א) 28905-02-22 מדינת ישראל נ' ג'בארין (15.8.2024) והאסמכתאות שם). עוד יש לציין, כי קיימים גם מקרים שבהם אף בגניבת רכב נקבע בפסיקה רף תחתון של ענישה לתקופות שניתן לשאתן בדרך של עבודות שירות. כך למשל לאחרונה, במקרה מושא עפ"ג (מחוזי ת"א) 41646-06-24 אבו נגמה נ' מדינת ישראל (23.09.2024), נקבע בגין גניבת רכב מתחם עונש הולם שתחילתו במאסר לתקופה של 8 חודשים. כדוגמא נוספת ר' ת"פ (שלום י-ם) 2716-08-18 מדינת ישראל נ' מוגרבי (10.01.2024) (בתיק הצירוף ת"פ 41175-07-19), שם אף דובר בנסיבות ביצוע חמורות מבעניינו.
24. אני קובע אפוא את מתחם העונש ההולם, במקרה זה, בין 7 חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, לבין 18 חודשי מאסר בפועל.
- ה. גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:
25. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה - למעט במקרים יוצאי דופן, בהם הוא רשאי לחרוג מכך, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.
26. אשר לנאשם שלפניי, מדובר כאמור בנאשם צעיר לימים - יליד שנת 2001, בן 23 שנים כיום - שנטל אחריות מידית על מעשיו, הן בשלב החקירה והן לפניי. בנוסף יש לציין לקולת העונש את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, כעולה מתסקירי שירות המבחן, וכתולדה מהן את פגיעת העונש בנאשם. עם זאת, נוכח עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם - שאינו קל, בפרט בהתחשב בגילו הצעיר - אין אפשרות לגזור את עונשו ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, אלא מתחייבת ענישה שמעבר לכך.
27. לבסוף, אשר לענישה הכלכלית לה טענה ב"כ המאשימה, היא נדרשת נוכח ההיבט הכלכלי של עבירת הגניבה. עם זאת, בהקשר זה יש להתחשב בנסיבות חייו המורכבות של הנאשם, כמו גם בעובדה שבמהלך האירוע לא נגרם כל נזק לגוף או לרכוש, והאופנוע הוחזר לבעליו מבלי שצוין כי לבעלים נגרם נזק ממשי כלשהו.
- ו. סוף דבר:
28. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- (א) 8 חודשי מאסר בפועל.
- הנאשם יישא את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר מיום 06.10.2024.
- על הנאשם להתייצב לנשיאת עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 16.04.2025 עד השעה 08:00. מובהר בזה לנאשם כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות, או למי שהוסמך לכך מטעמו. עוד מובהר לנאשם, כי במידה ולא יציית להוראות כאמור הוא עשוי לשאת את מאסרו, או את יתרת מאסרו, במאסר מאחורי סורג ובריח בבית סוהר.
- (ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום סיום נשיאת המאסר בדרך של עבודות שירות, עבירה של גניבת רכב.
- (ג) קנס בסך של 2,000 ₪, או 8 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-4 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.01.2025 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.
- (ד) פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יישא עונש זה במצטבר לעונש הפסילה אותו הוא נושא כיום.
- ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.
- זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.
- המזכירות תמציא גזר דין זה לשירות המבחן.
- ניתן היום, ל' חשוון תשפ"ה, 01 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.